

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. február 28.
(OR. en)

6426/20

Intézményközi referenciaszám:
2019/0152(COD)

RECH 83
COMPET 95
EDUC 81
CODEC 142

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	6137/20 + COR1 + ADD1
Biz. dok. sz.:	11227/19+ADD1
Tárgy:	Melléklet az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs tervéhez <i>Részleges általános megközelítés</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs tervének mellékletére vonatkozó, a Tanács (Versenyképesség) által a 2020. február 28-i ülésén elfogadott részleges általános megközelítés szövegét.

MELLÉKLET A KÖVETKEZŐHÖZ: JAVASLAT – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZET (EIT) 2021 ÉS 2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ, „EURÓPA INNOVÁCIÓS TEHETSÉGÉNEK ÉS KAPACITÁSÁNAK FELLENDÍTÉSE” CÍMŰ STRATÉGIAI INNOVÁCIÓS TERVÉRŐL

MELLÉKLET

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	9
1.1.	Háttér	10
1.2.	Legfontosabb kihívások	12
1.3.	Az EIT helye az Európai horizonton belül	13
2.	Tegyük magasabbra a mércét: az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiája	15
2.1.	Az EIT konkrét célkitűzései	16
3.	Európa innovációs tehetségének és kapacitásának előmozdítása: fő intézkedések	16
3.1.	A meglévő TIT-eknek nyújtott támogatás	17
3.2.	A TIT-ek regionális hatásainak növelése.....	18
3.3.	Új TIT-ek elindítása.....	20
3.4.	A felsőoktatás vállalkozási és innovációs kapacitásának támogatása	21
3.5.	Az EIT horizontális tevékenységei	24
3.5.1.	Kommunikáció.....	24
3.5.2.	A bevált gyakorlatok meghatározása és érdekelt felekkel történő megosztása	26
3.5.3.	Nemzetközi együttműködés.....	27
3.6.	Megvalósítás: működési mód	27

3.6.1.	TIT működési modell.....	28
3.6.2.	TIT finanszírozási modell.....	30
3.6.3.	Az EIT és a TIT-ek kapcsolata a partnerségi keretmegállapodás megszűnését követően	33
3.7.	Szinergiák és kiegészítő jellegű tevékenységek más programokkal.....	33
4.	Erőforrások	36
4.1.	Költségvetési igények	36
4.2.	Hatás (nyomon követés és értékelés).....	38
4.2.1.	Jelentéstétel és nyomon követés	38
4.2.2.	Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés	42
5.	1A. melléklet.....	44
6.	1B. melléklet.....	44

1. BEVEZETÉS

Ez a stratégiai innovációs terv (a továbbiakban: innovációs terv) meghatározza az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (a továbbiakban: EIT) számára az elsőbbséget élvező területeket és az EIT stratégiáját a 2021 és 2027 közötti időszakra. Meghatározza továbbá a célkitűzéseket, a kulcsfontosságú intézkedéseket, az intézmény működési módját, a várt eredményeket és a szükséges forrásokat. Az innovációs terv biztosítja a szükséges összhangot az EIT tevékenységei és az [Európai horizont keretprogramról szóló javaslat] között, amely az Unió 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kutatási és innovációs keretprogramja.

A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó innovációs terv az Európai Bizottság által végzett hatásvizsgálat alapján készült. A terv figyelembe veszi a stratégiai innovációs terv tervezetét, amelyet az EIT igazgatótanácsa 2017. december 20-án az EIT-rendeletnek¹ megfelelően benyújtott az Európai Bizottságnak. Tükrözi továbbá az Európai Bizottságnak az új [Európai horizontról szóló], 2018. júniusi [javaslatát], különös tekintettel az EIT-nek a [Nyílt Innováció] pillér (III. pillér) részeként betöltött kulcsfontosságú szerepére, valamint az intézet hozzájárulására egyrészt a globális kihívások kezeléséhez – beleértve az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozóan megállapított célértékeket –, másrészt az európai ipari versenyképességhez (II. pillér) és a tudományos kiválósághoz (I. pillér). Az innovációs terv az EIT működésének utóbbi évei során levont tanulságokra és a kulcsfontosságú érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációs folyamat eredményeire épül.

Az innovációs terv figyelembe veszi az Európai horizont stratégiai tervezését, hogy biztosítsa a keretprogram tevékenységeivel való koherenciát, a más releváns uniós programokkal való szinergiák kialakítását, valamint a – többek között az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó – uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal való összhangot. További célja a szinergiák és a kiegészítő jelleg fokozása egyrészt az EIT tevékenységei, másrészt a nemzeti és regionális finanszírozási programok és prioritások között.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.). A 2013. december 11-i 1292/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 347., 2013.12.20., 174. o.) módosított rendelet.

1.1. Háttér

Az EIT-t 2008-ban hozták létre annak érdekében, hogy a tagállamok és az Európai Unió innovációs képességének erősítésével hozzájáruljon a fenntartható gazdasági növekedéshez és a versenyképességhez. Az EIT úttörő szerepet játszott az oktatás, az üzleti élet és a kutatás (tudásháromszög) integrációja terén, és nagy hangsúlyt fektet a vállalkozói tehetségre és az innovációs készségekre.

Az Intézet elsősorban tudományos és innovációs társulásokon (TIT-ek) keresztül működik, amelyek oktatási és képzési intézmények, vállalkozások és kutatást végző szervezetek közötti, az Európai horizont programban említettek szerinti kiterjedt európai partnerségek. Jelenleg nyolc TIT működik a következő területeken: éghajlatváltozás, digitális átalakulás, energia, élelmiszer, egészség, nyersanyagok, városi mobilitás és hozzáadott értéket képviselő gyártási folyamatok.

Minden egyes TIT helymegosztási központok² köré szerveződik, amelyek a tudásháromszög gyakorlati integrációjának földrajzi csomópontjaiként működnek. Ezek nemzeti és regionális innovációs háttérüknek megfelelően szerveződnek és épülnek fel, és a TIT-ek egyes partnereihez tartozó meglévő laboratóriumok, irodák vagy egyetemek páneurópai hálózatára épülnek.

A TIT-ek célja a tudásháromszöghöz kapcsolódó tevékenységek portfólióinak irányítása a következők révén:

- *Oktatási és képzési tevékenységek*, amelyek meghatározó vállalkozói komponenssel rendelkeznek a tehetségek következő generációjának képzéséhez, beleértve az EIT-védjeggyel³ rendelkező programok megtervezését és végrehajtását, különösen mesterképzési és doktori szinten. Az EIT oktatási programja kulcsfontosságú az erős vállalkozói szemlélettel rendelkező és képzett innovátorok képzése szempontjából.

² A helymegosztási központ olyan fizikai csomópont, amely előmozdítja a tudásháromszög szereplői közötti kapcsolódásokat és aktív együttműködést, egyúttal pedig olyan kapcsolattartási pontként szolgál az ismeretek cseréjéhez, amelyen keresztül a TIT-ek partnerei hozzáférhetnek a közös céljaik eléréséhez szükséges létesítményekhez és szakértelemhez.

³ Az EIT-védjegy az EIT által a TIT-ek olyan oktatási programjainak odaítélt minőségi pecsét, amelyek megfelelnek többek között a vállalkozói ismeretekre, valamint az innovatív „gyakorlati tanulást” tartalmazó tantervekre vonatkozó egyedi minőségi kritériumoknak.

- *Innovációt támogató tevékenységek* olyan innovatív termékek, eljárások és szolgáltatások kifejlesztésére, amelyek konkrét üzleti lehetőségeket kínálnak;
- *Vállalkozásalapítási és -támogatási tevékenységek*, például akcelerátorprogramok, amelyek segítik a vállalkozókat abban, hogy ötleteiket sikeres vállalkozássá alakítsák és felgyorsítsák a növekedési folyamatot.

Az EIT-t az különbözteti meg a többi innovációs eszköztől, hogy a tudásháromszög integrációja révén – a felsőoktatási tevékenységeknek az innovációs értékláncba történő bekapcsolásával – a globális kihívásokat helyezi középpontba. Az EIT által alkalmazott megközelítés hozzájárul mind a fokozatos, mind a diszruptív innovációk megvalósulásához a piaci hiányosságok hatékony kezelése és a különböző ágazatok átalakulásának támogatása érdekében. Lehetővé teszi a globális kihívások kezelésére irányuló hosszú távú üzleti stratégiák kidolgozását és elősegíti azon keretfeltételek megteremtését, amelyek elengedhetetlenek egy jól működő innovációs ökoszisztéma növekedéséhez és az innováció kibontakozásához. Az EIT azt is célul tűzte ki a TIT-ek számára, hogy pénzügyileg fenntarthatóvá kell válniuk, ami olyan egyedülálló feltétel, amelynek célja, hogy üzlet- és eredményorientált innovációs eszköz jöjjön létre. Ebben az összefüggésben a TIT-eknek bevételtermelő stratégiákat kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk annak érdekében, hogy innovációs ökoszisztémájukat és a tudásháromszöghöz kapcsolódó tevékenységeket a támogatási megállapodásban foglalt időszakon túl is fenntartsák.

Erőteljes hálózati és pozitív továbbgyűrűző hatásaival az EIT dinamikus platformot kínál a TIT-ek elindításához, bővítéséhez, nyomon követéséhez és támogatásához. A TIT-ek 2009-ben elindított első hulláma (EIT Digital, EIT Climate-KIC és EIT InnoEnergy) már működőképessé és kiforrottá vált, és 2024 után partnerségi keretmegállapodásaik megszűnnek a támogatási időszak maximális időtartamának megfelelően. A TIT-ek második és harmadik generációja (EIT Health [egészséges élet] és EIT Raw Materials [nyersanyagok] [2014], EIT Food [élelmiszerek] [2016]) jelenleg a fejlődés szakaszában jár. A 2018 decemberében kijelölt két TIT – EIT városi mobilitás és EIT feldolgozóipar – 2019-ben kezdte meg működését.

2019-ben már több mint 600 vállalkozás, 250 felsőoktatási intézmény, 200 kutatási szervezet és több mint 50 civil társadalmi szervezet és hatóság vett részt az EIT által létrehozott nyolc TIT-ben.

Az innovációs teljesítmény terén Európában továbbra is fennálló regionális különbségek miatt az EIT 2014-ben regionális innovációs tervet (RIS) indított el a lemaradó vagy mérsékelt innovátornak minősülő országok regionális bevonása érdekében. A regionális innovációs terv segítségével az EIT Európa-szerte bővítette tevékenységeit, és jelenleg lehetőségeket kínál az innovációs eredménytábla szerint lemaradó vagy mérsékelt innovátornak minősülő országok (és azokon belül régiók) számára, hogy a TIT-közösség részeként tudásháromszög-tevékenységeket folytassanak.

1.2. Legfontosabb kihívások

Az elmúlt évtizedben drámaian felgyorsult az innováció üteme. Az innováció átformálja a gazdasági ágazatokat, megváltoztatja a meglévő vállalkozások működését és eddig példa nélküli lehetőségeket teremt. A globális gazdasági rendszer átalakulásával és a nemzetközi verseny fokozódásával az Unió egyre nagyobb mértékben rá van utalva a tehetségre és innovációs képességére. A tudományágak körében, illetve az oktatás, az üzleti élet és a kutatás között megvalósuló kooperatív tervezés, együttműködés és kooperatív alkotás ma minden korábbinál fontosabb az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleség csökkenésével, a természeti erőforrások fenntarthatatlan felhasználásával, a digitális és társadalmi átalakulással, a demográfiai változásokkal, valamint az egészségügy és az élelmezés jövőjével kapcsolatos globális kihívások kezelésének elősegítéséhez.

Először is a mai gazdaságokat egyre inkább az hajtja, hogy az emberek és szervezetek mennyire képesek ötleteiket termékekbe és szolgáltatásokba átültetni. Manapság a legfontosabbak az innovációs készségek és a vállalkozói kultúra, ami különösen igaz a tudomány és a technológia területén, de más területeken is egyre inkább. Unió-szerte nagy szükség van a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitásának további növelésére. Az EIT egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy ezt meg tudja valósítani az Európai horizont program keretében.

Másodszor, a fizikai közelség az innováció megvalósulásának egyik kulcsfontosságú tényezője. Az innovációs hálózatok kifejlesztésére és a tudás létrehozását, megosztását és átadását támogató szolgáltatások biztosítására irányuló kezdeményezések kulcsszerepet játszanak a vállalkozások, a tudományos élet, a kutatási szervezetek, a kormányok és a magánszemélyek közötti kapcsolatok előmozdításában. Mindazonáltal a kutatási és innovációs teljesítmények az EU-ban – amint az az éves európai innovációs eredménytáblából is kiderül – jelentős eltéréseket mutatnak. Rendkívül fontos, hogy az innováció befogadó jellegű legyen és a helyi térségekben gyökerezzen. Az EIT tevékenységei kifejezetten alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak az erős európai dimenzióval rendelkező helyi innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez.

Végezetül a dinamikus innovációs ökoszisztémák a tudás, az infrastruktúra és a tehetségek kombinációját teszik szükségessé. Ki kell alakítani az európai kutatás, oktatás és innováció közötti együttműködés keretfeltételeit, és szoros szinergiákat kell létrehozni a kutatásba és innovációba történő megfelelő és hatékony befektetés biztosítása érdekében. A tudásháromszög integrációjának a TIT-eken és többek között új partnerek bevonásán keresztül történő megerősítése bizonyítottan elősegíti az innovációt ösztönző környezet kialakítását és irányadó célt jelent az EIT számára.

1. 3. Az EIT helye az Európai horizonton belül

A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó új kutatási és innovációs keretprogramra irányuló [Európai horizontról szóló javaslattal] az Európai Bizottság határozottan elkötelezte magát amellett, hogy a jövőbeli kihívások megválaszolása céljából fokozza Európa innovációs potenciálját. A vállalkozások, az oktatás, a kutatás, a hatóságok és a civil társadalom összevonása révén az EIT különleges szerepet játszik az innováció előmozdításában, amit az is erősít, hogy az [Európai horizontról szóló javaslat] [Innovatív Európa pillére] alatt kapott helyet. Az [Európai horizontról szóló javaslat] tükrözi az Unió innovációval kapcsolatos egyre ambiciózusabb törekvéseit és azt, hogy azokat meg is kell valósítani.

Az Európai horizont stratégiai tervezési folyamatának célja az összhang biztosítása az EIT tevékenységei és az Európai horizont többi része között. Az EIT-nek hozzá kell járulnia az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatához. Azáltal, hogy elősegíti a tudásháromszög integrálását a TIT-ek tematikus tevékenységi területein, az EIT-nek tovább kell erősítenie azokat az innovációs ökoszisztémákat, amelyek hozzájárulnak a globális kihívások kezeléséhez.

Az EIT és az Európai Innovációs Tanács (EIC) közötti – többek között az irányítási szintű együttműködés révén létrejövő – erős szinergiák kulcsfontosságúak lesznek az [Innovatív Európa] pillér hatása szempontjából. Az EIT és az EIC egymást kiegészítő tevékenységeket fog folytatni, amelyek célja az innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás egyszerűsítése, az üzleti akcelerátorszolgáltatásokat és a képzéseket is beleértve.

Az EIC segítséget nyújthat a TIT-ek által támogatott, nagy növekedési potenciállal rendelkező induló innovatív vállalkozásoknak a gyors növekedéshez. Elsősorban az EIC keretében kiválasztott és a TIT-ek által támogatott leginnovatívabb vállalkozások részesülhetnek az EIC akcelerátor által nyújtott támogatásban és/vagy az InvestEU eszközök által kínált pénzügyi támogatásban. Az EIT továbbá megkönnyíti az EIC-kedvezményezett számára a TIT-ek innovációs ökoszisztémáihoz és a tudásháromszög érintett szereplőihöz való hozzáférést. Így az EIC-kedvezményezett aktívan bekapcsolódhatnak a TIT-ek tevékenységeibe és részesülhetnek a TIT-ek által nyújtott szolgáltatásokból.

Az EIT biztosítani fogja az Európai horizont európai innovációs ökoszisztémák ágával való koherenciát. Az EIT konkrétan aktív szerepet vállal az EIC-fórum tevékenységeiben és kapcsolatokat alakít ki az EIT közösség és az innovációs ökoszisztémákat támogató releváns tevékenységek között az átfedések elkerülése, valamint az intézkedések egységességének és egymást kiegészítő jellegének biztosítása érdekében.

Az EIT erősebb szinergiákat biztosít majd a [Tudományos kiválóság] pillérbeli programokkal és kezdeményezésekkel is, hogy felgyorsítsa az alapkutatásból származó tudás átültetését a társadalom javát szolgáló konkrét alkalmazásokba. Konkrétan a Marie-Sklódowska-Curie-tevékenységek (MSCA) tekintetében az EIT pályájuk valamennyi szakaszában közre fog működni az MSCA ösztöndíjasok innovációs és vállalkozói készségeinek fejlesztésében.

Az EIT hozzá fog járulni a [Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség] pillérhez, és kiegészíti a vonatkozó tevékenységeket a globális kihívások kezelése és az EU globális versenyképességének növelése érdekében. Konkrétan, a TIT-ek révén az EIT törekedni fog arra, hogy hozzájáruljon a releváns küldetésekhez, tematikus klaszterekhez és más európai partnerségekhez például a keresletoldali intézkedések támogatásával és hasznosítási szolgáltatások nyújtásával a technológiatranszfer elősegítése és az elért eredmények kereskedelmi hasznosításának felgyorsítása érdekében.

Az Európai horizont program „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című része és az EIT által támogatott tömegtájékoztatási tevékenységek közötti szinergiák lehetőségeit is ki lehet majd használni. Konkrétan, az Európai horizont program „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című részének célszervezetei ki tudják majd használni az EIT szakértelmét és támogatását, csakúgy, mint az EIT tömegtájékoztatási tevékenységeit.

2. TEGYÜK MAGASABBRA A MÉRCÉT: AZ EIT 2021 ÉS 2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJA

A 2021 és 2027 közötti időszakban az EIT-nek az Európai horizont többi részével és más uniós programokkal szinergiában továbbra is támogatnia kell a TIT-eket, hogy megerősítse azokat az innovációs ökoszisztémákat, amelyek segítenek megbirkózni a globális kihívásokkal. Ennek módja egyrészt az oktatás, a kutatás és a vállalkozások integrációjának ösztönzése, ami ezáltal innovációt elősegítő környezetet teremt, másrészt a vállalkozók új generációjának előmozdítása és támogatása, hozzájárulva a vállalkozói szférában a nemek közötti szakadék megszüntetéséhez is, valamint az Európai Innovációs Tanáccsal szoros szinergiában és egymást kiegészítő módon innovatív vállalkozások létrehozásának ösztönzése. Ennek során az [Európai horizontról szóló javaslat]ban meghatározott átfogó beavatkozási területek alapján az EIT-nek:

1. Európa-szerte meg kell erősítenie a fenntartható innovációs ökoszisztémákat;
2. az egész életen át tartó tanulás összefüggésében elő kell mozdítania az innovációs és vállalkozói készségek fejlesztését;
3. új piaci megoldásokat kell kínálnia a globális kihívások kezelése céljából;
4. szinergiákat és hozzáadott értéket kell biztosítani a Horizont Európán belül

2.1. Az EIT konkrét célkitűzései

Az EIT előtt álló kihívásoknak megfelelően és annak érdekében, hogy az Intézet hozzájárulhasson az EIT számára az [Európai horizontról szóló javaslatban] meghatározott, fent említett átfogó célkitűzésekhez, az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó konkrét célkitűzései a következők:

- a) a TIT-ek nyitottságának és hatásának, valamint a tudásháromszög integrációjának növelése Unió-szerte;
- b) a felsőoktatási ágazat vállalkozási és innovációs kapacitásának növelése a felsőoktatási intézmények intézményi változásának, valamint az innovációs ökoszisztémákba való integrációjuknak az előmozdításával és támogatásával;
- c) az EIT és a TIT-ek regionális és helyi hatásának növelése annak érdekében, hogy Unió-szerte kezelni lehessen az innovációs kapacitások regionális különbségeit, illetve ösztönözni lehessen a tudás és az innováció terjesztését.

E célkitűzések teljesítésével így az EIT hozzá fog járulni az Európai horizont tudományos, gazdasági/technológiai és társadalmi hatásainak átfogó megvalósításához.

3. EURÓPA INNOVÁCIÓS TEHETSÉGÉNEK ÉS KAPACITÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA: FŐ INTÉZKEDÉSEK

Az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiájában olyan tevékenységeknek kell előtérbe kerülniük, amelyek révén az EIT uniós szinten hozzáadott értéket teremt és hozzájárul az Európai horizont program célkitűzéseinek megvalósításához. Először is, az EIT-nek a TIT-ek, valamint azok továbbfejlesztése, új partnerek felé való nyitottsága és bővítése révén továbbra is az Unió egészében támogatnia kell az innovációs kapacitást és ökoszisztémákat. Másodszor, a tudásháromszög integrálásával kapcsolatos tapasztalataira alapozva az EIT-nek irányítania kell a vállalkozói és innovációs kapacitás TIT-eken keresztül végrehajtott fejlesztését és támogatását a felsőoktatási ágazatban. Végül hatékonyabb horizontális intézkedések révén az EIT-nek törekednie kell arra, hogy biztosítsa az uniós szintű hatásának fokozását. Ezenkívül az EIT-nek javítania kell tevékenységeit hatékonysága, eredményessége és az általa kifejtett hatások fokozása érdekében.

3.1. A meglévő TIT-eknek nyújtott támogatás

Az EIT-nek meg kell erősítenie az innovációs ökoszisztémákat azáltal, hogy továbbra is támogatást nyújt a meglévő TIT-eknek, hogy a tudásháromszög uniós, tagállami, regionális és helyi szinten történő integrálása révén szembe tudjanak nézni a globális kihívásokkal. E feladat végrehajtása érdekében az EIT költségvetése jelentős részét a TIT-ek támogatására fordítja majd, és tovább kell erősítenie a TIT-ek elindítását, növekedését, nyomon követését és támogatását szolgáló platformját. Az EIT-nek amellet, hogy továbbra is elsődlegesnek tekinti a tudásháromszög-tevékenységek integrálását, biztosítania kell, hogy a TIT-ek ezek után is törekedjenek a pénzügyi fenntarthatóságra annak érdekében, hogy a köz- és magánberuházások bevonása révén legkésőbb 15 év elteltével pénzügyileg függetlenné váljanak az EIT-támogatástól.

Az EIT-nek gondoskodnia kell róla, hogy a TIT-ek stratégiát készítsenek és hajtsanak végre, amelynek célja a vonatkozó európai partnerségekkel, a küldetésekkel és az EIC-vel, valamint más releváns uniós kezdeményezésekkel és programokkal való kapcsolódási pontok, együttműködés és szinergiák létrehozása. A pénzügyi támogatáson kívül a levont tanulságok alapján az EIT-nek stratégiai felügyeletet kell biztosítania a TIT-ek számára, valamint iránymutatást ad horizontális és konkrét kérdésekben.

Az EIT-nek meg kell határoznia a TIT-ek közötti, stratégiai és szakpolitikai jelentőségű kérdésekben folytatott szorosabb együttműködés területeit és elő kell mozdítania az együttműködést. Az EIT-nek a közös érdekű területeken meg kell erősítenie a TIT-ek közötti koordinációt és különösen elő kell mozdítania a TIT-ek között a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét, továbbá a közöttük (a TIT-ek közötti tevékenységek terén⁴) folyó együttműködést mind a tematikus, mind a horizontális témákban. A TIT-eken átívelő tevékenységek tekintetében azokban rejlenek a legnagyobb lehetőségek, amelyek esetében már több TIT foglalkozik olyan közös uniós szakpolitikai prioritásokkal, amelyek területén nincsenek kifejezetten ezekkel foglalkozó TIT-ek. A különböző TIT-közösségek kölcsönös előnyökkel járó, meghatározott célú közös fellépésekben való összevonása nagy lehetőségeket rejt magában a szinergiák tekintetében, az EIT-nek pedig ösztönöznie kell az ilyen tevékenységeket és aktívan részt kell vennie a TIT-ek közötti tevékenységek tartalmának és szerkezetének meghatározásában. Figyelemmel kell kísérnie a TIT-ek közötti tevékenységek végrehajtását, valamint az elért eredményeket annak érdekében, hogy e tevékenységeket a TIT-ek stratégiáinak szerves részévé tegye. Mindemellett elő kell mozdítania a TIT-ek közötti megosztott szolgáltatások létrehozását, amelyek célja a valamennyi TIT esetében azonos operatív feladatok közös kezelése.

⁴ A TIT-ek közötti tevékenységek azok a tevékenységek, amelyek célja a TIT-ek közötti együttműködés és szinergiák fokozása, interdiszciplinárisabb megközelítés előmozdítása, valamint a kritikus tömeg megteremtése a TIT-ek körében a közös érdekű kérdések kezelése érdekében.

3.2. A TIT-ek regionális hatásainak növelése

Az EIT-nek tovább kell növelnie regionális hatását egyfelől a TIT-eknek a potenciális partnerek és érdekelt felek széles köre iránti, az Unió egészét érintő fokozott nyitottsága által, másfelől a TIT-ek jobban kidolgozott regionális stratégiája révén, ideértve a megfelelő intelligens szakosodási stratégiákkal való kapcsolatokat is. Az EIT-nek különösen biztosítania kell, hogy a TIT-ek inkluzív megközelítést alkalmazzanak. [...]A TIT-**ek**nek stratégiát kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk a nemzeti, regionális és helyi innovációs szereplőkkel való kapcsolatuk megerősítése céljából. Az EIT-nek aktívan nyomon kell követnie e stratégia végrehajtását. „Helyi alapú” innovációs megközelítést kell integrálni a TIT-ek többéves stratégiájába és üzleti tervébe, és annak a TIT-ek helymegosztási központjaira (és regionális innovációs tervére) kell épülnie, ezáltal kihasználva egyrészt a TIT-közösséghez való hozzáférést biztosító szerepüket, másrészt azt, hogy lehetővé teszik a helymegosztási partnerekkel és más helyi innovációs szereplőkkel folytatott együttműködést. A TIT-eknek adott esetben bizonyítaniuk kell kapcsolatukat az intelligens szakosodási stratégiákkal, valamint a vonatkozó tematikus platformok tevékenységeivel és a régióközi kezdeményezésekkel, beleértve az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságait. Az EIT-nek továbbá nyomon kell követnie a helymegosztási központoknak és a regionális innovációs terv szervezeteinek a működését, valamint azt, hogy ezek miként integrálódnak a helyi innovációs ökoszisztémába.

Az EIT-nek gondoskodnia kell arról, hogy az EIT regionális innovációs tervének keretébe tartozó tevékenységek vonzóak legyenek olyan potenciális új partnerek számára, amelyek hozzáadott értéket képviselnek a TIT-ek számára, valamint elősegítsék ilyen új partnerek bevonását, tovább növelve ezzel az EIT páneurópai lefedettségét, továbbá hogy e tevékenységeket teljeskörűen beépítsék a TIT-ek többéves stratégiáiba. Az EIT saját maga által irányított és a TIT-ek által végrehajtott regionális innovációs terve ez idáig önkéntes alapon működött. 2021-től kezdve az EIT regionális innovációs tervének keretébe tartozó tevékenységeknek kötelezővé kell válniuk, és a TIT-ek többéves stratégiájának szerves részét kell képezniük. Az EIT-nek továbbra is iránymutatást és támogatást kell nyújtania a TIT-ek számára az EIT többéves regionális innovációs tervével kapcsolatos többéves stratégiák előkészítéséhez és azok végrehajtásához. Az EIT regionális innovációs tervének keretébe tartozó tevékenységeknek továbbra is támogatást kell nyújtaniuk az európai innovációs eredménytábla szerint lemaradó, illetve mérsékelt innovációs teljesítményt nyújtó országok⁵ (és azokon belül régiók), továbbá a legkülső régiók innovációs kapacitásai számára, hogy elősegítsék ezen országoknak vagy régióknak a TIT-közösségekkel való integrációját. Az EIT regionális innovációs tervének keretében megvalósuló tevékenységek végrehajtására szánt EIT-költségvetésnek az EIT által a meglévő és új TIT-ek számára nyújtott teljes finanszírozási összeg legalább 10 %-át és legfeljebb 15 %-át kell kitennie, és ezáltal növelnie kell a célzott régiókból származó TIT-partnerek számát.

A regionális innovációs terv keretében támogatott tevékenységeknek a következőkre kell irányulniuk:

- a helyi ökoszisztéma innovációs kapacitásainak javítása kapacitásépítési tevékenységek, valamint a tudásháromszög helyi innovációs szereplői (pl. klaszterek, hálózatok, hatóságok, felsőoktatási intézmények, kutatási szervezetek, szakképzési intézmények, kkv-k) és ezek tevékenységei közötti szorosabb együttműködés révén;
- az új partnerek TIT-ekbe való bevonására irányuló célkitűzés támogatása, valamint a helyi innovációs ökoszisztémák összekapcsolása a páneurópai innovációs ökoszisztémákkal.

⁵ A 2021 és 2024 közötti időszakban az EIT regionális innovációs tervének keretébe tartozó tevékenységek általi támogatásra azok az országok jogosultak, amelyek a 2018-as, 2019-es és 2020-as európai innovációs eredménytábla keretében kiadott három éves jelentés legalább egyikében lemaradó vagy mérsékelt innovátornak minősültek. A 2025 és 2027 közötti időszakban az EIT regionális innovációs tervének keretébe tartozó tevékenységek általi támogatásra azok az országok jogosultak, amelyek a 2021-es, 2022-es és 2023-as európai innovációs eredménytábla keretében kiadott három éves jelentés legalább egyikében lemaradó vagy mérsékelt innovátornak minősültek.

3.3. *Új TIT-ek elindítása*

Az új és kialakulóban lévő globális kihívások kezeléséhez való hozzájárulás érdekében az EIT-nek pályázatokat kell kiírnia új TIT-ek elindítására stratégiai jelentőségű kiválasztott tematikus területeken; elsőként a kulturális és kreatív ágazattal foglalkozó TIT indul majd.

Azon prioritási terület megnevezése, amelyre vonatkozóan [...]TIT indul 2023-ban, valamint azon lehetséges prioritási területek listája, amelyekre vonatkozóan egy második új TIT-et lehetne létrehozni 2026-ban, e stratégiai innovációs terv 1A. mellékletében szerepel.

Az EIT igazgatótanácsának javaslata és annak elemzése alapján javaslat született a kulturális és kreatív ágazatok területén elsőként elindítandó tudományos és innovációs társulás 2023-ban történő létrehozásáról. A pályázati felhívás közzétételére 2022-ben kerül sor. Ez az a prioritási terület, amely a legnagyobb mértékben kiegészíti az EIT által már elindított nyolc TIT-et és az Európai horizont keretében létrehozandó más európai partnerségekre vonatkozó potenciális prioritási területeket. A kulturális és kreatív ágazat előtti kihívásokat és a jövőbeli TIT várható hatásait összegző tájékoztatót e stratégiai innovációs terv 1B. melléklete tartalmazza.

Az EIT javasolt költségvetése alapján 2026-ban létre lehet hozni egy második új TIT-et, amelynek pályázati felhívását 2025-ben tennék közzé. E célból a Bizottság 2024-ig értékeli az 1A. mellékletben szereplő, a lehetséges prioritási területeket tartalmazó lista relevanciáját, és adott esetben javaslatot terjeszt elő az 1A. és 1B. melléklet módosítására, figyelembe véve az EIT igazgatótanácsának hozzájárulását, valamint az Európai horizont stratégiai tervezési folyamatát.

Amennyiben további források állnak az EIT költségvetésének rendelkezésre, a fenti eljárást követően olyan más prioritási területeket is meg lehet határozni, amelyekre vonatkozóan adott esetben új TIT-eket lehet létrehozni.

Az új TIT-ek kiválasztására vonatkozó kritériumoknak összhangban kell lenniük az európai partnerségek kiválasztására vonatkozó, az [Európai horizontról szóló rendelet] III. mellékletében meghatározott kritériumokkal, különös tekintettel a nyitottságra, az átláthatóságra, az uniós hozzáadott értékre, a koherenciára és a szinergiákra. Az említett kritériumoknak a TIT-ekre vonatkozó pályázati felhívás részét kell képezniük, és azokat az értékelés során meg kell vizsgálni. Az új TIT-ek ezenkívül támogatást nyújtanak majd az olyan uniós szakpolitikai prioritások megvalósításához, mint a küldetések és a fenntartható fejlődési célok.

3.4. A felsőoktatás vállalkozási és innovációs kapacitásának támogatása

Az EIT-nek a Bizottsággal együttműködésben a felsőoktatási innovációs kapacitás fejlesztését támogató kísérleti projektet kell kidolgoznia, amelyet a TIT-ek hajtanak majd végre 2021-től kezdődően. A tudásháromszög-integrációs modell segítségével az EIT hozzájárul a felsőoktatás, a kutatás és az innováció közötti tartós szakadék áthidalásához. Az EIT különösen a humán tőke fejlesztésének kulcsfontosságú eszköze, mivel tevékenysége középpontjában a vállalkozói ismeretek oktatása áll. El kell ugyanakkor érni, hogy az EIT által kifejtett hatás a TIT-ek partnerein túlra is kiterjedjen. A felsőoktatási intézményeknek Európa-szerte innovatívnak és vállalkozószelleműnek kell lenniük az oktatással, a kutatással, valamint a vállalkozások és a tágabb értelemben vett helyi innovációs ökoszisztéma – többek között a civil társadalom – bevonásával kapcsolatos megközelítésükben. Ennek megvalósítása világos stratégia és módszertani keret alapján, források elkülönítésével lehetséges.

A tevékenységeket nyílt és átlátható módon kell végrehajtani, és azok célja a felsőoktatás innovációs kapacitásának növelése, különösen azáltal, hogy Unió-szerte főleg olyan felsőoktatási intézményeket vonnak be az innovációs értékláncokba és ökoszisztémákba, amelyek nem TIT-partnerek. A tevékenységeknek elsősorban a felsőoktatási intézmények kapacitásfejlesztésére kell irányulniuk, azaz többek között a következőkre: a tudásháromszög integrálásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje és alkalmazása (ideértve a szervezeti tanulást, a coachingot és a mentorálást is); cselekvési tervek kidolgozása az olyan területeken meghatározott szükségletek kezelésének mikéntjére vonatkozóan, mint az innovációmenedzsment, az induló innovatív vállalkozások indítása és fejlesztése, a technológiaátadás és ezen belül a szellemi tulajdon-jogok kezelése, a személy- és szervezetkezelés, valamint a (helyi) érdekelt felek és a civil társadalom bevonása; továbbá az innovációs kapacitás fejlesztésére irányuló cselekvési tervek végrehajtása és azok nyomon követése. E tevékenységekben a tudásháromszög egyéb szereplőinek (pl. szakképzési szervezetek, kutatási és technológiai szervezetek, kkv-k és induló innovatív vállalkozások) is részt kell venniük, és a TIT-ek tudásháromszög-integrációs tevékenységeinek szerves részeként ki kell egészíteniük az EIT oktatással kapcsolatos intézkedéseit. Az EIT-nek elő kell mozdítania a TIT-ek közötti szorosabb együttműködést e kezdeményezésen belül. A pályázati felhívásokban meghatározandó támogathatósági kritériumoknak biztosítaniuk kell, hogy a projektenként nyújtható finanszírozás túlnyomó többségét a TIT-eken kívüli felsőoktatási intézmények kapják. Ennek célja az, hogy az EIT által kifejtett hatás túlmutasson a TIT-eken, és hozzájáruljon az EIT alapvető feladatához, amely a fenntartható gazdasági növekedés és a versenyképesség előmozdítása azáltal, hogy megerősíti a tagállamok innovációs kapacitását. Ez összhangban áll az Európai horizont azon céljaival, hogy az egész életen át tartó tanulás távlatában előmozdítsa a vállalkozói és innovációs készségeket, ideértve a felsőoktatási intézmények kapacitásának növelését Európa-szerte.

Az EIT-támogatás olyan szakpolitikai kezdeményezésekre is épül majd, mint a HEInnovate⁶ és a RIIA⁷ keretek, amelyek Európa-szerte számos felsőoktatási intézményben és tagállamban bizonyították értéküket. Az EIT-nek a támogató tevékenységeket a Bizottsággal szoros együttműködésben kell kidolgoznia, biztosítva az Európai horizont, az Erasmus és más programok keretében megvalósuló releváns tevékenységekkel való teljes összhangot és kiegészítő jelleget. Az első három évben tovább kell fejleszteni és finomítani kell a végrehajtási és megvalósítási mechanizmus folyamatának konkrét részleteit, majd azokat a kísérleti szakasz során nyomon kell követni és értékelésnek kell alávetni. A kísérleti szakasz értékelését külső szakértők végzik majd, és az eredményeket közölni fogják a tagállami képviselők csoportjával. Az említett értékelés eredményei alapján az igazgatótanácsnak kell döntenie az intézkedés folytatásáról, fokozásáról vagy megszüntetéséről.

A TIT-ek tevékenységeinek végrehajtását és nyomon követését az EIT igazgatótanácsának kell irányítania és felügyelnie. Kiemelt figyelmet kell fordítani a következők biztosítására: nyílt és inkluzív megközelítés a TIT-ek partnerein kívüli felsőoktatási intézmények bevonása, és ezáltal a széles földrajzi lefedettség érdekében; interdiszciplináris és ágazatközi megközelítés; valamint kapcsolat a releváns intelligens szakosodási stratégiákkal és az EIT regionális innovációs tervével.

⁶ A HEInnovate az Európai Bizottság és az OECD által kidolgozott szakpolitikai keret, amely módszertant kínál a felsőoktatási intézmények számára, hogy meghatározzák a további fejlesztés innovációs kapacitási területeit és kialakítsák a megfelelő stratégiákat és fellépéseket a kívánt hatás elérése érdekében. A HEInnovate megalapozott módszertani bizonyítékokra épül, nyolc kapacitásfejlesztési területtel: vezetés és irányítás; digitális átalakulás; szervezeti kapacitás; vállalkozói oktatás és tanulás; vállalkozók felkészítése és támogatása; tudáscsere; nemzetköziesítés; és hatásmérés. Az OECD számos HEInnovate alapú országjelentést tett közzé; lásd az OECD Skills Studies (Készségekről szóló tanulmányok) sorozatát az alábbi honlapon: <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>.

⁷ A regionális innovációs hatásvizsgálati keret (RIIA) az Európai Bizottság dolgozta ki az egyetemek innovációs hatásainak mérőszám-alapú esettanulmányok kidolgozása révén történő vizsgálatára vonatkozó iránymutatás első lépéseként. Az innovációs hatásnak például a RIIA keretében történő értékelése potenciálisan regionális, nemzeti és uniós szintű innovációsteljesítmény-alapú finanszírozási eszközökhöz köthető.

Az EIT-nek meg kell erősítenie és a TIT-eken túlmenően is ki kell terjesztenie az EIT-védjegy hatályát a fellépésben részt vevő felsőoktatási intézményekre. A tudásháromszög valamennyi elemét képviselő szereplők bevonásával az EIT-nek törekednie kell arra, hogy összekapcsolja a felsőoktatási innovációs kapacitás fejlesztéséhez nyújtott támogatását az EIT-védjeggyel, amelyet jelenleg a TIT-ek oktatási programjai kapnak. Konkrétan, a részt vevő felsőoktatási intézményeket bevonhatják az EIT-védjegy használatába.

Az EIT-nek az EIT-védjegyet ki kell terjesztenie azokra az egész életen át tartó tanulási tevékenységekre is, amelyek a TIT-eken kívüli hallgatók, felnőtt tanulók és intézmények (beleértve a szakképzési intézményeket is) szélesebb célcsoportját érintik és szólítják meg. A védjegy EIT-közösségen túlmutató használata **várhatóan** valamennyi (egyéni, program- és intézményi) szinten fokozottabb struktúraszervező hatással jár majd. Az EIT-nek figyelemmel kell kísérnie továbbá az EIT-védjegy TIT-ek által végrehajtott oktatási és képzési programok számára történő odaítélését, és meg kell vizsgálnia egy hatékonyabb minőségbiztosítási mechanizmus lehetőségét, beleértve az EIT-védjegy külső elismerését és akkreditálását.

E fellépés sikerét biztosítandó az EIT-nek konkrét iránymutatást, szakértelmet és tanácsadást kell nyújtania a részt vevő felsőoktatási intézmények számára. Az EIT-nek e tevékenységével valamennyi európai ország felsőoktatási intézményeit meg kell céloznia, ugyanakkor különösen az olyan országok (és ezen országokon belüli régiók) felsőoktatási intézményeire fog összpontosítani, amelyek mérsékelt és lemaradó innovátornak minősülnek, és amelyek fejleszteni kívánják innovációs kapacitásukat, valamint meg kívánják erősíteni innovációs jelenlétüket és intelligens szakosodási stratégiáikat.

3. 5. Az EIT horizontális tevékenységei

3.5.1. Kommunikáció

Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy javítsa kommunikációját és láthatóságát a főbb tagállami érdekelt felek irányában, és az Európai horizont kommunikációs megközelítésével összhangban biztosítania kell az uniós támogatás láthatóságát. A TIT-ek növekvő száma révén és a felsőoktatási intézmények vállalkozói fejlesztését támogató új intézkedéssel az EIT-nek fokoznia kell erőfeszítéseit, hogy szélesebb körben elismerjék innovációs minőségi márkaként. Ez a fajta jobb kommunikáció alapvető fontosságú különösen a polgárok irányában, mivel az EIT által kezdeményezett innovációk hozzájárulnak ahhoz, hogy igazolják az uniós kutatási és innovációs keretprogram révén megvalósuló uniós beruházások konkrét hatásait.

Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy fokozottan igénybe vegye a meglévő uniós információs hálózatokat és koordinálja a tevékenységeiket annak érdekében, hogy jobb minőségű tanácsadást és iránymutatást biztosítson az EIT potenciális TIT-partnerei számára. Az EIT által kínált lehetőségek szélesebb körben történő terjesztése és jobb megértése érdekében az intézet fokozott iránymutatásokat és segítségnyújtást biztosít az EIT által támogatott TIT-ekben Európa-szerte történő részvétellel kapcsolatos különböző szempontokra vonatkozóan, amihez az Európában már meglévő információs hálózatokra és struktúrákra – elsősorban az Európai horizont nemzeti kapcsolattartó pontjaira – épít. Az EIT nemzeti kapcsolattartó pontjainak az Európai horizont struktúráján belüli, tényleges létrehozásáról a megfelelő szinten, a Bizottsággal együtt fognak dönteni. Annak biztosítása érdekében, hogy a tudásháromszög vertikumában az érdekeltek kiterjedt közössége uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten értesüljön az EIT (és a TIT-ek) pályázatairól és finanszírozási projektjeiről, ezek megjelennek az Európai horizont keretében fenntartott európai finanszírozási és pályázati lehetőségek portálján is.

Az EIT-nek rendszeres találkozókat kell szerveznie a tagállami képviselők csoportjával és a Bizottság megfelelő szervezeti egységeivel évente legalább kétszer a kommunikáció és információáramlás tagállamok közötti és uniós szintű megfelelő biztosítása érdekében. A tagállamokat megfelelően tájékoztatni kell az EIT és a TIT-ek teljesítményéről, eredményeiről és tevékenységeiről, a tagállami képviselők csoportjának pedig tanácsadást kell nyújtania az EIT részére a stratégiai jelentőségű kérdésekben. A tagállami képviselők csoportjának – az EIT-vel közösen – megfelelő támogatást kell biztosítania továbbá ahhoz, hogy az EIT által finanszírozott tevékenységek kapcsolatban legyenek a nemzeti és regionális programokkal és kezdeményezésekkel, illetve hogy e tevékenységek és programok között szinergiák jöjjenek létre, valamint meg kell osztania az ilyen tevékenységek lehetséges nemzeti és/vagy regionális társfinanszírozására vonatkozó információkat.

Az EIT-nek az érdekeltek fórumán, az EIT-díjakon és az EIT végzett hallgatói közösségén keresztül tovább kell növelnie tevékenységének láthatóságát a polgárok és az érdekelt felek közössége körében. Ennek célja a tudásháromszög európai szereplőivel való együttműködés előmozdítása, illetve a legígéretesebb európai vállalkozók és innovátorok elismerése.

Az EIT-nek (az EIT végzett hallgatói testületével együttműködésben) továbbra is irányítania kell az EIT végzett hallgatói közösségét⁸ és stratégiai iránymutatást kell nyújtania számára annak érdekében, hogy maximalizálja vállalkozási és társadalmi hatását, valamint tagjainak folyamatos részvételét az EIT által támogatott tevékenységekben. A 2021 és 2027 közötti időszakban a közösség tovább növekszik majd és ki fog terjedni a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitását támogató fellépésekben részt vevő korábbi diákokra is.

3.5.2. *A bevált gyakorlatok meghatározása és érdekelt felekkel történő megosztása*

Az EIT-nek meg kell határoznia, kodifikálnia kell és hatékony módon meg kell osztania az EIT által finanszírozott tevékenységekből származó tanulságokat és bevált gyakorlatokat, valamint strukturált párbeszéd kialakításával és az erőfeszítések összehangolásával együtt kell működnie az uniós tagállamok nemzeti és regionális szintű hatóságaival és a Bizottsággal a bevált gyakorlatok és tanulságok meghatározása, megosztása és terjesztése érdekében. A TIT-ek és a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitását támogató projektek várhatóan a bizonyítékok és a kísérleti tanulás értékes forrásaként szolgálnak majd a döntéshozók számára a kutatás, az innováció és az oktatás területén, valamint különböző tematikus területeken.

Ez idáig nem történt meg a TIT-ektől származó bevált gyakorlatok és tanulságok megfelelő kodifikálása és hatékony terjesztése. Az EIT-nek tovább kell fejlesztenie az olyan innovációs intézményként betöltött szerepét, amely képes észlelni, elemezni, kodifikálni és megosztani az EIT által finanszírozott tevékenységekből (oktatás és képzés, innovációtámogatás, vállalkozástámogatás) származó innovatív gyakorlatokat, tanulságokat és eredményeket, valamint biztosítani ezek szélesebb körben történő elterjesztését. Ez a tevékenység az [Európai horizontról szóló javaslat] [Innovatív Európa pillérén] belüli egyéb kezdeményezésekkel való kapcsolatokra és szinergiákra épít.

⁸ Az EIT végzett hallgatói közössége összehozza azokat a vállalkozókat és változást előidéző szereplőket, akik a TIT-ek által nyújtott valamely oktatási vagy vállalkozói programban vettek részt. A közösség egy több mint 5000 tagú hálózatot képvisel.

3.5.3. Nemzetközi együttműködés

Az EIT-nek az EIT igazgatótanácsának felügyelete mellett, az Európai horizont keretében a nemzetközi együttműködésre vonatkozóan alkalmazott megközelítéssel és egyéb vonatkozó uniós szakpolitikákkal összhangban, valamint a Bizottság megfelelő szervezeti egységeivel folytatott konzultációt követően ki kell dolgoznia az EIT és a TIT-ek által folytatandó nemzetközi együttműködés fő irányvonalait. Az EIT-ről szóló rendelet hatályán belül az EIT nemzetközi együttműködésen keresztül tevékenységei hatásainak növelésére fog törekedni, és a TIT-eken keresztül koordinálnia kell az EIT által finanszírozott nemzetközi tevékenységeket. Az EIT fókuszát szoros összhangba kell hozni az Európai Unió vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseivel, valamint kutatási és innovációs prioritásaival, uniós hozzáadott értéket biztosítva. A nemzetközi együttműködés keretében az EIT-nek – a Bizottsággal egyeztetve – a globális kihívások hatékony kezelésére kell összpontosítania, hozzájárulva a vonatkozó nemzetközi kezdeményezésekhez és a fenntartható fejlődési célokhoz, biztosítva a tehetségek elérését, valamint az innovatív megoldások fokozott kínálatát és keresletét.

3.6. Megvalósítás: működési mód

Ez a pont számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja az EIT és a TIT-ek jelenlegi működésének kiigazítása és javítása. Az EIT hatékonyan működő, felhatalmazással rendelkező és stratégiai gondolkodású igazgatótanácsának figyelemmel kell kísérnie ezen intézkedéseknek az EIT szintjén történő végrehajtását, valamint megfelelő ösztönzést és ellenőrzést kell biztosítani – többek között teljesítményalapú forráselosztási folyamat révén – annak szavatolása érdekében, hogy a TIT-ek végrehajtsák azokat.

3.6.1. TIT működési modell

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a TIT-ek létrehozása teljes mértékben megfeleljen az Európai horizontról szóló rendeletből fakadó vonatkozó követelményeknek, beleértve annak biztosítását, hogy a meglévő nyolc TIT fokozatosan teljesítse az Európai horizontnak az európai partnerségekre vonatkozó új végrehajtási kritériumait. Ezért az EIT-nek fokozottabb operatív útmutatást kell nyújtania a TIT-eknek és folyamatosan figyelemmel kell kísérnie azok teljesítményét, az EIT-rendeletben meghatározott, a hatékony és eredményes irányításra, nyomon követésre és értékelésre vonatkozó elveknek, valamint az európai partnerségekre vonatkozóan az Európai horizontról szóló rendeletben meghatározott elveknek és kritériumoknak megfelelően, továbbá a TIT-ek teljesítményének és hatásainak maximalizálása érdekében folyamatosan nyomon kell követnie az Európai horizont prioritásaival és mutatóival való összhangot. Megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hozni, amennyiben a TIT-ek alulteljesítenek vagy nem megfelelő eredményt érnek el, illetve nem képviselnek európai hozzáadott értéket.

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a TIT-ek folyamatos nyitottsága javuljon, nevezetesen a következőkkel: annak biztosítása, hogy a TIT-ek koherens, egyértelmű és átlátható csatlakozási kritériumokat alkalmazzanak az új tagokra, amelyek hozzáadott értéket teremtenek a partnerségek számára, továbbá egyéb rendelkezések, így például a TIT-ek üzleti terveinek elkészítésére vonatkozó átlátható eljárások, valamint a TIT-ek tevékenységeinek rendszerszintű nyomon követése. A TIT-eknek teljesen átlátható módon kell végezniük a tevékenységeiket és továbbra is nyitott és dinamikus partnerségeknek kell lenniük, amelyekhez a kiválóság és az innovációs relevancia alapján Unió-szerte a partnerség értékét növelő új partnerek – köztük egyre nagyobb arányban kkv-k – csatlakozhatnak. A finanszírozás koncentrációjának korlátozása és annak biztosítása érdekében, hogy a TIT-ek tevékenységei egy széles partnerhálózat előnyeit élvezhessék, az üzleti terv elkészítésére vonatkozó eljárást (többek között a prioritások meghatározása, a tevékenységek kiválasztása és a források elosztása) és a vonatkozó finanszírozási határozatokat átláthatóbbá és inkluzívabbá kell tenni. A TIT-ek többéves stratégiáiban foglalkozni kell a partnerség kiterjesztésével, beleértve új helymegosztási központok létrehozását is, amire az igazgatótanácsnak megfelelő költségvetést kell előírnia. A finanszírozásról való döntés során az igazgatótanácsnak figyelembe kell vennie a többéves stratégiákban kijelölt célok megvalósítása terén elért eredményeket, így többek között a helymegosztási központok számát. A TIT-eknek növelniük kell a pályázati felhívások nyitottságát, különösen harmadik felek számára nyitott projektek esetében. Mindezen intézkedések növelni fogják a TIT-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek számát. Végezetül a TIT-eknek a teljesítményalapú finanszírozás egyik elemeként rendszeres jelentéseikben be kell számolniuk az új partnerek bevonásáról.

Mivel a TIT-ek az innováció teljes értékláncában működnek, az EIT-nek biztosítania kell az oktatási, vállalkozói és innovációs tevékenységek megfelelő egyensúlyát a TIT-ek üzleti terveiben, valamint azt, hogy a TIT-ek egy olyan egyszerű és költséghatékony struktúra keretében végezzék tevékenységeiket, amely minimális szinten tartja az igazgatási és az irányítási költségeket. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a TIT-ek a célkitűzéseik elérését ténylegesen támogató üzleti tervükben meghatározott széles körű tevékenységek révén megvalósítsák a várt hatásokat, beleértve a helyi, a regionális, a nemzeti és az uniós szintű innovációs ökoszisztémára gyakorolt potenciális hatást is. A TIT-ek valamennyi partnere részéről a kezdeményezés szerződés szerinti időtartamára vállalt kötelezettségek teljesítését úgy kell biztosítani, hogy rendszeresen nyomon követik a partnerek tényleges hozzájárulásait az eredeti kötelezettségvállalásokkal összevetve. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a TIT-ek működő kockázatkezelési rendszerrel rendelkezzenek azokra az esetekre, ha egyes partnerek nem tudják teljesíteni eredeti kötelezettségvállalásaikat.

3.6.2. *TIT finanszírozási modell*

Az EIT várhatóan a hatékony és egyszerűsített finanszírozási modell révén fokozni fogja a TIT-ek által kifejtett hatást és a TIT-ek hozzájárulását az EIT és az Európai horizont program célkitűzéseinek eléréséhez, továbbá ösztönözni fogja a TIT-partnerek elkötelezettségét. A támogatás hozzáadott értékének növelése érdekében az EIT-nek ki kell igazítania a finanszírozási modelljét. Az EIT-nek négy fő területen kell előrelépést elérnie.

Először is az EIT-nek a TIT-ek hozzáadott értéket teremtő tevékenységei tekintetében fokozatosan csökkentenie kell finanszírozási arányát azért, hogy növekedjen a magán- és állami beruházások szintje. A finanszírozási modell kiigazítása várhatóan megkönnyíti a TIT-ek számára a pénzügyi fenntarthatóságra való áttérést, továbbá várhatóan_ösztönözni fogja őket arra, hogy a partnerségi keretmegállapodások időtartama alatt fokozatosan csökkentsék az EIT-finanszírozás arányát az üzleti tervben, miközben növelik a nem EIT-forrásokból történő társbefektetés szintjét. A TIT-ek hozzáadott értéket teremtő tevékenységei tekintetében az EIT által biztosított csökkenő finanszírozási arányokat a TIT-ek teljes életciklusának (indulás, növekedés, érettség, az EIT-támogatás megszűnése) szakaszaiban alkalmazni kell az alábbiak szerint.

	Indulás	Növekedés	Érettség	Az EIT-támogatás megszűnése
Évek	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15
Az EIT által biztosított finanszírozás aránya	legfeljebb 100 %	legfeljebb 80 %	legfeljebb 70 %	legfeljebb 50 % a 12. évben, majd évente 10 %-os csökkenés

4. ábra: az EIT által nyújtott társfinanszírozás aránya a 2021 és 2027 közötti időszakban

Másodszor, az EIT-nek biztosítania kell, hogy a támogatáselosztási folyamat teljesítményalapú finanszírozási modellt kövessen. Növelni kell a többéves támogatások felhasználását. Az EIT által biztosított finanszírozásnak közvetlenül kapcsolódnia kell az EIT-rendelet 10. cikkében és 11. cikkének (2) bekezdésében meghatározott területeken, valamint a TIT-ek által az üzleti terveikben megfogalmazott célkitűzések megvalósítása terén elért eredményekhez, az eredmények elmaradása esetén pedig csökkenthető, módosítható vagy megszüntethető. Az EIT-nek többek között erőteljesebb ösztönzőket kell biztosítania a TIT-ek számára az új partnerek kereséséhez, és korrekciós intézkedéseket kell hoznia, különösen a TIT-ek egyéni teljesítménye alapján a lehető legmagasabb szintű hatás elérése érdekében.

Harmadszor, az EIT-rendelet 10. és 11. cikkével összhangban az EIT-nek szigorú szabályokat kell alkalmaznia az értékelési mechanizmus megerősítésére a TIT-ek működése első hétéves kezdeti időszakának lejárta előtt. Ezt a külső szakértők segítségével végzett értékelést a legjobb nemzetközi gyakorlattal, valamint az európai partnerségekre vonatkozóan az Európai horizontról szóló rendeletben meghatározott nyomonkövetési és értékelési kritériumokkal összhangban kell végrehajtani, a kezdeti hétéves időszak lejárta előtt. Az értékelés eredményeként az igazgatótanácsnak döntést kell hoznia a TIT-nek nyújtott pénzügyi hozzájárulás folytatásáról, módosításáról vagy megszüntetéséről (vagyis utóbbi esetben nem hosszabbítja meg az adott TIT-tel kötött partnerségi keretmegállapodást) és a források jobban teljesítő tevékenységekre történő átcsoportosításáról. E határozat meghozatala előtt az igazgatótanácsnak ki kell kérnie a tagállami képviselők csoportjának véleményét.

Végül a TIT-ek szükségtelen adminisztratív terheinek csökkentése érdekében⁹ az EIT-nek folytatnia kell az egyszerűsítésre irányuló erőfeszítéseit, ezáltal lehetővé téve a TIT-ek éves üzleti tervének és többéves stratégiájának gyors és hatékony végrehajtását. Ennek keretében a vonatkozó TIT-tevékenységekre egyösszegű támogatásokat vagy egységköltségeket alkalmazhat. Ezen túlmenően, az erőforrások – különösen az innovációs tevékenységek – jobb tervezése, valamint a TIT-tevékenységekben részt vevő partnerek részéről megvalósuló határozottabb kötelezettségvállalás és hosszú távú beruházások elősegítése érdekében az EIT adott esetben többek között a teljesítményalapú finanszírozásra vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedő többéves támogatási megállapodásokat fog kötni a TIT-ekkel, a megfelelő partnerségi keretmegállapodások alapján. Ezek a többéves támogatási megállapodások nem haladhatják meg a 3 évet.

⁹ Konkrétan a Számvevőszék 2016. évi különjelentésében megfogalmazott ajánlás (1. ajánlás, 51. o.) szerint megszűnik a TIT-ek kiegészítő tevékenységeire vonatkozó éves jelentéstétel.

3.6.3. *Az EIT és a TIT-ek kapcsolata a partnerségi keretmegállapodás megszűnését követően*

Az EIT-nek az Európai horizont keretprogram európai partnerségekre vonatkozó keretével összhangban ki kell dolgoznia az általános elveket a TIT-ekkel a partnerségi keretmegállapodás megszűnése után fenntartott kapcsolatra vonatkozóan. A Bizottsággal szoros együttműködésben készített részletes független tanulmány alapján az EIT-nek 2023 végéig meg kell határoznia azon TIT-ekkel fenntartott kapcsolatainak átfogó keretét, amelyek tekintetében a partnerségi keretmegállapodás a 2021–2027-es programozási időszak során megszűnik. Az átfogó keret alapján és a végleges felülvizsgálat pozitív kimenetelétől függően az EIT együttműködési megállapodást írhat alá a TIT-ekkel, amelynek célja a TIT-ekkel való aktív együttműködés folytatása a partnerségi keretmegállapodás megszűnését követően. E megállapodásnak többek között a következőket kell tartalmaznia:

- a következőkhöz kapcsolódó jogok és kötelezettségek: a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek folytatása és a TIT ökoszisztémájának és hálózatának fenntartása, az EIT márkanév használata, az EIT-díjakban és az EIT által szervezett egyéb kezdeményezésekben való részvétel; az EIT-védjegy használata oktatási és képzési programokra; az EIT végzett hallgatói közösségével fenntartott kapcsolatok;
- adott esetben az EIT által meghirdetett, bizonyos konkrét tevékenységekre, például TIT-ek közötti tevékenységekre vonatkozó versenypályázatokon való részvétel feltételei. Az igazgatótanács a versenypályázatok révén támogatandó tevékenységtípusok meghatározásakor figyelembe veszi a részletes független tanulmány megállapításait.

3. 7. *Szinergiák és kiegészítő jelleg más programokkal*

Széles tevékenységi körére és sajátos szerepére építve az EIT megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy szinergiákat teremtsen és az átfedések elkerülése mellett kiegészítse a többi uniós programot vagy eszközt, többek között azáltal, hogy jobban támogatja a TIT-ek tervezési és végrehajtási tevékenységeit. Az alábbi lista konkrét példákat tartalmaz arra, hogy az EIT az Európai horizonton túl várhatóan milyen esetekben fog hozzájárulni különböző szinergiákhoz közép- és hosszú távon.

Erasmus program

- Az Erasmus és az EIT szinergiákat hoz létre közösségek között. Az együttműködésnek arra kell irányulnia, hogy egyrészt hozzáférést biztosítson a TIT-partner felsőoktatási intézményekben tanuló Erasmus hallgatóknak a TIT-ek nyári kurzusaihoz vagy más releváns képzési tevékenységeihez (például vállalkozói készségek és innovációmenedzsment témában), másrészt kapcsolatokat alakítson ki a TIT-ek végzett hallgatói hálózatával.
- Az együttműködési tevékenységek magukban foglalhatják az EIT/TIT-ek által az (akár TIT-eken kívüli valamennyi felsőoktatási intézményből érkező) tudományos személyzetnek nyújtott képzést a vállalkozói készségeket és az innovációt integráló tantervek, valamint az Erasmus hálózatokon belül a TIT-ek által kidolgozott innovatív gyakorlatok (mint például a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti tudásfejlesztési szövetségek) tesztelése, elfogadása és kibővítése terén és fordítva.
- Ahol lehetséges, szinergiákat hoznak létre az „Európai Egyetemek” kezdeményezéssel, amelyek a rendszerszintű hatás elérése érdekében elősegíthetik az EIT oktatási tevékenységeinek előtérbe helyezését.

Digitális Európa program

- A TIT-ek együtt fognak működni az európai digitális innovációs központokkal, hogy támogassák az ipar és a közszféra szervezeteinek digitális átalakulását.
- E célból megvizsgálják majd a Digitális Európa program keretében kialakított infrastruktúráknak és kapacitásoknak (pl. mesterségesintelligencia-algoritmusokat alkalmazó adatforrások és könyvtárak, a tagállamokban lévő nagy teljesítményű számítástechnikai kompetencia-központok) a TIT-ek által egyrészt az oktatásban és képzésben, másrészt innovációs projektek keretében tesztelési és demonstrációs célokra való felhasználásának a lehetőségeit.

Kohéziós politikai alapok (különös tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra és az Európai Szociális Alapra)

- Az EIT-hez tartozó TIT-eknek – helymegosztási központjaik és a regionális innovációs terv szervezetei révén – elő kell segíteniük egyrészt a tudásháromszög szereplői (oktatás, kutatás és üzlet) és az irányító hatóságok közötti regionális és régióközi együttműködést szinergiában a régióközi együttműködéssel és beruházásokkal az értékláncok mentén az intelligens szakosodás kapcsolódó kiemelt területein, másrészt a tematikus intelligens szakosodási platformok munkáját. Az EIT-nek azt is meg kell vizsgálnia, hogy miként járulhat hozzá a kohéziós politikai alapok keretében megvalósuló készségfejlesztési kezdeményezésekhez a legjobb gyakorlatok cseréje révén.
- Az EIT-nek elő kell mozdítania adott esetben az intelligens szakosodási platformok és a megfelelő TIT-ek közötti együttműködést az EIT erőforrásai, a kohéziós politikai alapok és más európai, nemzeti és/vagy regionális programok közötti szinergiák elősegítése érdekében.

InvestEU

- Az EIT-hez tartozó TIT-eknek együttműködésre kell törekedniük az InvestEU Tanácsadó Platformmal annak érdekében, hogy technikai támogatást és segítséget nyújtsanak a TIT-ek által támogatott vállalkozásoknak a projektek előkészítéséhez, fejlesztéséhez és végrehajtásához.
- Az EIT-hez tartozó TIT-eknek törekedniük kell arra, hogy hozzájáruljanak az InvestEU Portál feltöltéséhez azért, hogy a Bizottság szervezeti egységeivel szoros együttműködésben és az Európai Innovációs Tanáccsal szinergiában közelebb hozzák a befektetőket és a pénzügyi közvetítőket a TIT-ek által támogatott vállalkozásokhoz.

Kreatív Európa

- Az új Kreatív Európa program többek között a kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó jövőbeli TIT tevékenységei szempontjából bír jelentőséggel. A programmal erős szinergiák és kiegészítő jelleg jön majd létre olyan területeken, mint például a kreatív készségek, a munkahelyek és az üzleti modellek.

Egységes piac program

- A TIT-eknek együttműködésre kell törekedniük az Enterprise Europe Networkkel (EEN) és ágazati csoportjaival, hogy megkönnyítsék a vállalkozások közötti együttműködést, a technológiaátadást és az innovációs partnerségeket azon vállalkozók számára, akik tevékenységüket az egész Unióban és azon túl kívánják fejleszteni. Az EEN szervezetek kkv-ügyfeleik körében népszerűsíteni fogják az EIT TIT-tevékenységeket. Az EIT-nek meg kell vizsgálnia az új vállalkozóknak szóló mobilitási programokkal való együttműködés lehetőségét azok vállalkozói készségeinek javítása érdekében.

4. ERŐFORRÁSOK

4.1. Költségvetési igények

Az EIT költségvetési igénye a 2021 és 2027 közötti időszakra [3000] millió EUR, és két fő összetevőn alapul: 1. a jelenlegi nyolc TIT-tel kapcsolatos kiadások (amelyek tükrözik, hogy közülük három esetében a partnerségi keretmegállapodás 2024 végéig lejár) és két új TIT létrehozása (2023-ban, illetve 2026-ban); valamint 2. igazgatási kiadások.

Mintegy [2920] millió EUR (az EIT teljes költségvetésének 97 %-a) a meglévő és új TIT-ek finanszírozására kerül előirányzásra, aminek:

- legalább 10 %-át, de legfeljebb 15 %-át a regionális innovációs tervre kell fordítani;
- legfeljebb 7 %-át TIT-ek közötti tevékenységekre kell fordítani, beleértve az olyan TIT-ek számára címzett versenypályázatokat is, amelyek tekintetében megszűnt a partnerségi keretmegállapodás;
- legfeljebb 3 %-át egy új kísérleti projektre kell fordítani a felsőoktatási intézmények vállalkozói és innovációs kapacitása fejlesztésének elősegítése céljából.

Az EIT által biztosított finanszírozási arány fokozatos csökkentésével a TIT-ek más állami és magánforrásokból várhatóan további [1500] millió EUR-t fognak mozgósítani. A két új TIT (2023-ban, illetve 2026-ban történő) létrehozására előirányzott költségvetés körülbelül [300] millió EUR lesz. Amennyiben az EIT költségvetésén kívül további keret válik elérhetővé, az EIT további TIT-eket is indíthat.

Az EIT-nek továbbra is kis személyzetű és dinamikus szervezetnek kell maradnia. A szükséges személyzeti, adminisztratív, infrastrukturális és működési kiadásokat magában foglaló igazgatási kiadások költsége növekedni fog, de átlagosan nem fogja meghaladni az EIT költségvetésének 3 %-át. Az igazgatási költségek egy részét Magyarország fedezi azáltal, hogy 2029 végéig ingyenesen bocsátja rendelkezésre az irodahelyiségeket. Ez alapján a 2021 és 2027 közötti időszakban az igazgatási kiadások összege így hozzávetőlegesen [80] millió EUR lesz.

4.2. *Hatás (nyomon követés és értékelés)*

Az EIT által kifejtett hatás mérése a következő programozási időszak során várhatóan folyamatosan javulni fog, figyelembe véve az eddigi tanulságokat és tapasztalatokat. Az EIT-nek – az EIT-rendelet 10., 11. és 19. cikkével összhangban – olyan értékelési, jelentéstételi és nyomonkövetési keretet kell alkalmaznia, amely szavatolja az Európai horizont program általános megközelítésével való összhangot, miközben rugalmasságot is biztosít. A célkitűzések következetes, egységes és hatékony kezelése érdekében elsősorban a Bizottság, az EIT és a TIT-ek közötti visszajelzési csatornákat kell javítani.

4.2.1. Jelentéstétel és nyomon követés

Az EIT-nek fejlesztenie kell nyomonkövetési rendszerét, és jelentéstételi és nyomonkövetési keretrendszert kell bevezetnie, beleértve a fő teljesítménymutatókat is, összhangban az [Európai horizont program] kulcsfontosságú hatásútvonalalaival. A TIT-ek működési teljesítményének és eredményeinek jelentése és nyomon követése az EIT egyik elsődleges feladata lesz, és az Európai horizont közös üzleti szolgáltatásaival együttműködésben kell azokat végrehajtani. A TIT-ek jelentéstételi és nyomonkövetési rendszerét az Európai horizont átfogó nyomonkövetési rendszerébe kell beépíteni, különösen a közös adatbázisban gyűjtött adatmodellek – többek között adatgyűjtés – megvalósítása révén. A Bizottság részt vesz az EIT által kidolgozott vagy alkalmazott valamennyi vonatkozó hatás- és nyomonkövetési mutató és eszköz közös kidolgozásában, hogy szavatolja az Európai horizont átfogó nyomonkövetési rendszerével való összeegyeztethetőséget és egységességet, beleértve a főbb hatásútvonalakat, az európai partnerségekre vonatkozó kritériumrendszert és a stratégiai tervezési folyamatot is. Az igazgatótanács határozatával kell megállapítani a folyamatos nyomonkövetési, valamint az időközi felülvizsgálati és az értékelési eljárásokat, többek között megbízható mennyiségi és minőségi mutatók, valamint a hozzájuk kapcsolódó alapértékek és célértékek meghatározása céljából. Az EIT-nek figyelembe kell vennie továbbá az innovációs radar módszerének az Európai horizontba történő bevezetését és meg kell vizsgálnia, hogy a TIT-ek hogyan aknázhatják ki az innovációs radarban rejlő lehetőségeket a nyomonkövetési tevékenységek javítása érdekében.

A nyomon követések ezen eredményeit be kell építeni a TIT-ek üzleti tervezési folyamatába, továbbá ezeknek az eredményeknek kell meghatározniuk a TIT-ek tevékenységeihez az EIT teljesítményalapú finanszírozásának odaítélését, valamint a TIT-ekkel mint kedvezményezettekkel történő partnerségi keretmegállapodások és támogatási megállapodások elkészítését. Ezen túlmenően a TIT-ek nyomon követésének eredményeit várhatóan figyelembe veszik az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatában.

Az EIT tevékenységei – beleértve a TIT-ek által irányított tevékenységeket – várhatóan a következő hatással lesznek:

1. *technológiai/gazdasági/innovációs hatás* azáltal, hogy befolyásolják vállalkozások létrehozását és növekedését, továbbá új innovatív megoldásokat nyújtanak a globális kihívások kezelésére, közvetlen és közvetett munkahelyeket teremtenek, valamint egyéb állami és magánberuházásokat mozgósítanak;

2. *tudományos és oktatási hatás* azáltal, hogy erősítik a kutatásokban és innovációban részt vevő humántőkét, előmozdítják az innovatív és vállalkozói készségeket egyéni és szervezeti szinten egyaránt, valamint ösztönzik a tudás és az innováció társadalmon belüli nyílt létrehozását és terjesztését;
3. *társadalmi hatás* azáltal, hogy foglalkoznak különböző uniós szakpolitikai prioritásokkal az éghajlatváltozás, az energia, a nyersanyagok, az egészségügy vagy az élelmiszerek területén innovatív megoldások révén, együttműködnek a polgárokkal és végfelhasználókkal és a társadalomban erősítik az e területeken születő innovatív megoldások elterjedését.

Az EIT-nek biztosítania kell konkrét társadalmi mutatók kidolgozását a TIT-ek tevékenységi területein, valamint rendszeres nyomon követésüket az Európai horizont keretprogram

társadalmi hatásokra vonatkozó keretrendszerével összhangban. Az EIT-nek a Bizottsággal együtt további mutatókat, köztük a TIT-ek tevékenységi területeire vonatkozó társadalmi hatásmutatókat kell kidolgoznia az Európai horizont program mutatórendszerének kidolgozásával összhangban, és ezeknek tükrözniük kell az európai partnerségekkel kapcsolatos átfogó megközelítést azért, hogy hozzájáruljanak a tudományos, gazdasági és társadalmi hatásokhoz. A hatásmutatóknak az Európai horizonttal való átfogó összehangolása a kitűzött célok irányába történő előrehaladás időbeli nyomon követésére irányul. Ez várhatóan biztosítja a TIT-ek által a program többi részével összevetve elért eredmények és hatások tényeken alapuló összehasonlítását. Ezenkívül az EIT-nek gondoskodnia kell arról, hogy a nyomonkövetési rendszer a TIT-modellre jellemző tevékenységek – például a tudásháromszög integrálása és a vállalkozói készségek – tekintetében jelezze az előrehaladást. Például az EIT tanulmányokkal kapcsolatos tevékenységeire (többek között a felsőoktatási intézmények kapacitásainak támogatására) vonatkozó mutatókkal nyomon kell követni a humántőkekészségek elsajátítását (rövid távon), a karriert (középtávon) és a munkakörülményeket (hosszú távon), a felsőoktatási intézmények bevonását és a kapacitásuk fejlesztését (rövid távon) vagy a felsőoktatási intézmények szerepét és teljesítményét a helyi innovációs ökoszisztémákban (közép- és hosszú távon).

A TIT-ek folyamatos nyomon követése keretében többek között a következő szempontokat kell megvizsgálni:

- előrelépés a pénzügyi fenntarthatóság felé
- előrelépés a páneurópai lefedettség és nyitottság felé
- hatékonyság az üzleti tevékenység gyorsításában (pl. nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalkozások létrehozása és támogatása)
- a TIT igazgatási és irányítási költségei.

Az alábbi táblázat azon fő teljesítménymutatók és célértékeik nem teljes felsorolását tartalmazza, amelyeket az EIT a 2021 és 2027 közötti időszakban várhatóan nyomon követ majd. Ezek a mutatók biztosítják az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó fő célkitűzései – például az innováció és a vállalkozói készség jobb oktatás révén történő előmozdítása, a helyi és regionális hatás, valamint a potenciális partnerek és érdekelt felek iránti nyitottság fokozása, a bevételek és a költségek közötti egyensúly biztosítása, új helymegosztási központok kialakítása, továbbá a globális piaci kihívásokra adandó új innovatív megoldások – megvalósításának nyomon követéséhez szükséges fő bemeneti és kimeneti iránymutatásokat.

Fő teljesítménymutatók	2023-as célérték (a 2020-as alapértékhez képest)	2027-es célérték (a 2020-as alapértékhez képest)
EIT- és TIT- tevékenységekben részt vevő szervezetek száma	20 %-os növekedés	50 %-os növekedés
Piacon bevezetett innovációk (termékek és szolgáltatások) száma	1500	4000
EIT- és TIT- tevékenységekbe bevont felsőoktatási intézmények	285	680
EIT- és TIT-oktatási tevékenységekben részt vevő tanulók száma	8500	25 500
Támogatott induló vállalkozások száma	300	700
TIT társfinanszírozás	700 millió EUR	1500 millió EUR
EIT- és TIT- tevékenységekben részt vevő szervezetek száma, amelyek a TIT-ek helymegosztási központjain kívüli térségekből származnak	50 %-os növekedés	100 %-os növekedés

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a belső ellenőrzési rendszerén keresztül összegyűjtött projektadatok – köztük a TIT-ek eredményei – teljes mértékben integrálódjanak az Európai horizont program átfogó adatkezelési rendszerébe. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési és értékelési folyamatából származó részletes információk időben rendelkezésre álljanak és hozzáférhetők legyenek az Európai horizont végrehajtására vonatkozó közös elektronikus adatbázisban. Az EIT-nek ezenkívül biztosítania kell a mennyiségi és minőségi hatásokra vonatkozó célzott jelentéstételt, beleértve a lekötött és ténylegesen folyósított pénzügyi hozzájárulásokat is.

4.2.2. Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés

Az EIT tevékenységeinek – köztük a TIT-ek által irányított tevékenységeknek – az időszakos értékelését a Bizottság végzi, az EIT-rendelet és az Európai horizontról szóló rendelet rendelkezéseivel összhangban. Az EIT-rendelet 19. cikkének (2) bekezdése nyomán ezekkel az értékelésekkel mindenekelőtt fel kell mérni az EIT által többek között a TIT-ek révén végzett tevékenységek hatékonyságát, eredményességét, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét. Az értékeléseknek független külső értékeléseken kell alapulniuk, valamint be kell épülniük az Európai horizont felidős és végső értékelésébe.

Az EIT-nek külső szakértők támogatásával egyrészt minden TIT-et átfogó értékelésnek kell alávetnie a partnerségi keretmegállapodás hetedik évének vége előtt, másrészt pedig – hosszabbítás esetén – végleges felülvizsgálatnak kell alávetnie a hosszabbítási időszak vége előtt. Az első értékelés alapján az igazgatótanácsnak döntenie kell a partnerségi keretmegállapodásnak az első hét éven túli meghosszabbításáról, míg a végleges felülvizsgálatnak az esetleg megkötendő együttműködési megállapodás megtárgyalásának alapjául kell szolgálnia. Ezen értékelések során, az EIT-rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban az EIT igazgatótanácsának figyelembe kell vennie különösen az Európai horizontról szóló rendeletben az európai partnerségekre vonatkozóan meghatározott nyomonkövetési kritériumokat, a TIT-ek célkitűzéseinek az elérését, valamint az egyéb vonatkozó kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való koordinációt, a pénzügyi fenntarthatóság elért szintjét, a TIT-ek azon képességét, hogy biztosítani tudják a nyitottságot az új tagok felé, az új tagok bevonása terén az EIT-rendelet 20. cikkében említett uniós pénzügyi hozzájárulás korlátai között elért eredményeket, továbbá az uniós hozzáadott értéket és az EIT célkitűzéseivel kapcsolatos relevanciát.

Ezenkívül, az EIT-rendelet 11. cikkének (1a) bekezdésével összhangban az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett időközi felülvizsgálatokat kell készítenie a TIT-ek teljesítményéről és tevékenységeiről, amely felülvizsgálatoknak a partnerségi keretmegállapodás első három évére (azaz a TIT-ek induló szakaszára), és adott esetben a meghosszabbítást követő három évre (azaz az érettségi szakaszra) kell kiterjedniük. E felülvizsgálatoknak az EIT által végzett éves nyomon követésen kell alapulniuk; elő kell segíteniük, hogy az EIT igazgatótanácsa időben jelzést kapjon a TIT-ek teljesítményéről stratégiájuk és céljaik, valamint az EIT igazgatótanácsa által adott jelzéseknek való megfelelés vonatkozásában.

Az EIT-rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével összhangban, amennyiben valamely TIT folyamatos nyomon követése, időközi felülvizsgálata vagy átfogó értékelése azt mutatja, hogy nem történt elegendő előrelépés a 10. cikkben említett területeken, illetve hogy a TIT nem képvisel európai hozzáadott értéket, az igazgatótanácsnak megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hoznia. A korrekciós intézkedések megjelenhetnek az EIT pénzügyi hozzájárulása csökkentésének, módosításának vagy visszavonásának, valamint a TIT-ek tevékenységeivel kapcsolatos kötelező erejű ajánlásoknak, illetve a végrehajtás és az operatív modellek kiigazítására vonatkozó javaslatoknak a formájában.

Ezen időközi felülvizsgálatok és értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, közölni kell a tagállami képviselők csoportjával, és be kell számolni róluk az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamata keretében.

5. 1A. MELLÉKLET

Prioritási terület egy új tudományos és innovációs társulás elindításához 2023-ban:

kulturális és kreatív ágazatok.

Lehetséges prioritási területek listája egy második új tudományos és innovációs társulás elindításához 2026-ban:

- víz, tenger és tengerészet
- biztonság és reziliencia
- befogadás, integráció és migráció

6. 1B. MELLÉKLET

TÁJÉKOZTATÓ A „KULTURÁLIS ÉS KREATÍV ÁGAZATOK” TUDOMÁNYOS ÉS INNOVÁCIÓS TÁRSULÁSRÓL

A kihívás

A kulturális és kreatív ágazatok horizontális megoldásokat adhatnak egy sor komoly, állandó jellegű kihívásra, amelyek kutatási és innovációs tevékenységek segítségével kezelhetők. E kihívások négy főbb csoportra oszthatók: 1. az európaiak kreativitása, kulturális sokszínűsége és értékei; 2. európai identitás és kohézió; 3. európai foglalkoztatás, gazdasági ellenálló képesség és intelligens növekedés; valamint 4. Európa mint globális szereplő.

Az európaiak kreativitása és kulturális sokszínűsége a nagy ellenálló képességű és megbízhatóan működő kulturális és kreatív ágazatoktól függ. Ezek az ágazatok – különösen az audiovizuális vagy zenei ágazat – azonban számos kihívással néznek szembe a globális szereplők által támasztott fokozott verseny és a digitális átállás következtében.

- A producereknek, a forgalmazóknak, a műsorszolgáltatóknak, a filmszínházaknak és a kulturális szervezetek valamennyi típusának innovatívnak kell lenniük ahhoz, hogy vonzóak lehessenek a közönség új generációi számára.
- A kulturális és kreatív ágazatokon¹⁰ belüli vállalkozói és transzverzális készségek hiánya mind a kialakulóban lévő alágazatokat, mind pedig a jelenleg mélyreható digitális átalakuláson keresztülmenő, igen kiforrott ágazatokat érinti. Ezekre a készségekre az innováció miatt van szükség és alapvető fontosságúak az ágazatot érintő munkaerőpiaci változások szempontjából.

Az **európai identitással és kohézióval** kapcsolatos társadalmi kihívások általában az olyan „hidak” hiányával jellemezhetők, amelyek a társadalom különböző részeit kötik össze, beleértve a különböző területeket. Ezek között olyan kérdések szerepelnek, mint a társadalmi kirekesztés, a szorosabb interkulturális kapcsolatok kialakításának szükségessége, valamint a kulturális sokféleségünkől és közös örökségünkől eredő összetartozás érzésének kialakítása, amely inkluzívabb és hozzáférhetőbb közösségi részvétellel, tervezési és építészeti innovációkkal és a nyilvános terek kihasználásával, valamint a kulturális alapú társadalmi innováció révén kezelhető. Konkrétan:

- Korlátozott az együttműködés a kutatók között, illetve a kutatás és az ipar között, a K+F erőfeszítések koordinálása, a módszerek, eredmények és bevált gyakorlatok megosztása pedig nem megfelelő.
- A kreatív klaszterek és innovációs csomópontok integrációjának szintje nem kielégítő.
- Európában a regionális intelligens szakosodási prioritások jelentős része a kultúra különböző vetületeire (pl. kulturális örökség, kreatív ágazatok, művészetek stb.) vonatkozik. Tekintettel a kultúra és a kreativitás városok és régiók gazdasági és társadalmi fejlődése szempontjából betöltött szerepének fontosságára, valamint arra, hogy Európa-szerte képes további segítséget nyújtani az egyenlőtlenségek kezeléséhez, egy, a kultúra és kreatív ágazatok területén működő TIT-ben igen magas potenciál rejlik.

¹⁰ Az európai egyetemeken oktatott kulturális és kreatív tanulmányok elsősorban az „alkotó részre” összpontosítanak és a diplomások nem mindig készek arra, hogy belépjenek a modern munkaerőpiacra, mivel nem rendelkeznek ágazatközi (vállalkozói, digitális, pénzügyi irányítási) készségekkel. A felsőoktatási intézmények tekintetében az Unió le van maradva az Egyesült Államoktól a kommunikációs és médiatanulmányok területén (miközben az uniós egyetemek jobb teljesítményt nyújtanak az olyan hagyományosabb tudományágakban, mint például a művészet és formatervezés vagy az előadó-művészetek).

Az európai foglalkoztatással, a gazdaság ellenálló képességével és az intelligens növekedéssel kapcsolatos kihívások között szerepelnek olyan kérdések, mint a munkanélküliség (különösen az ifjúsági munkanélküliség) és a globális verseny.

- Magas a piaci koncentráció: a teljes forgalom és hozzáadott érték körülbelül 50 %-a Németországban, az Egyesült Királyságban és Franciaországban keletkezik.
- Az európai iparágak számára kihívást jelent a digitalizáció és a globalizáció, valamint azok erőteljes hatása arra, ahogyan a művészek előállítják és forgalmazzák alkotásaikat és ahogy közönségükhöz viszonyulnak.
- A kreatív, kulturális és művészeti alkotások esetében gyakran felmerül az a probléma, hogy pénzzé kell tenniük eredményeiket és termékeiket, emiatt erősen bizonytalan tevékenységi területek jönnek létre. Új innovatív módszereket kell találni a mikro-, kis- és középméretű kreatív és kulturális szervezetek és vállalkozások támogatásához.

Végül **Európa globális szereplőként** betöltött szerepe magában foglalja azt az igényt, hogy javítani kell az Európában létrehozott kulturális tartalmak terjesztését. Európának meg kell őriznie versenyképességét az új technológiák (pl. MI, IoT, blokklánc) létrehozásáért folyó globális digitális versenyben, aminek tekintetében a kulturális és kreatív ágazatok világszerte fontos tartalom-, termék- és szolgáltatásfejlesztők. Ezenkívül globális szinten a kulturális és kreatív ágazatok (pl. formatervezés, építészet stb.) aktívan hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez és a környezetbarát innováció motorjai, miközben a kulturális tartalom (irodalom, film és a művészetek) – önálló értéke mellett – felhívhatja a figyelmet a környezeti problémákra és tájékoztathatja a közvéleményt.

Relevancia és hatás

Az EIT kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT-je – átfogó szemléletű és integrált megközelítéssel – segítséget fog nyújtani valamennyi fent meghatározott kihívás kezelésében. Az élet, a társadalom és a gazdaság szinte valamennyi területére kiterjedő tevékenységekkel egy ilyen témájú TIT rendkívül fontos lesz a gazdasági és társadalmi hatás szempontjából és stratégiai lehetőségeket nyit meg a gazdasági, technológiai és társadalmi innováció számára.

A kultúraalapú és kreativitásvezérelt innovációk fellendítik Európa versenyképességét vagy közvetlenül azáltal, hogy új vállalkozásokat és munkahelyeket teremtenek, vagy pedig közvetetten azáltal, hogy ágazatokon átívelő előnyöket hoznak létre a tágabb értelemben vett gazdaság számára, ezáltal javítják az életminőséget és növelik Európa vonzerejét. A kulturális és kreatív ágazatokat egyre inkább az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és a munkahelyteremtés új forrásainak tekintik, amelyek már jelenleg is több mint 12 millió embert foglalkoztatnak az EU-ban, ami az EU-ban foglalkoztatott összes személy 7,5 %-át teszi ki.

A kultúra és kreativitás innovációhoz való hozzájárulása nem korlátozódik a kulturális és kreatív ágazatok közvetlen hatásaira, mivel az innovációt általánosságban egyre inkább olyan nem technológiai tényezők vezérlik, mint a kreativitás, a tervezés és az új szervezeti folyamatok vagy üzleti modellek. Különösen a különböző értékláncokkal (pl. zene, művészetek, tervezés, divat, audiovizuális szolgáltatások, videójátékok, építészet stb.) rendelkező kulturális és kreatív ágazatok bírnak gazdaságilag jelentős innovációs kapacitással és képesek ösztönözni az innovációt a gazdaság más ágazataiban is.

A kultúra és a kulturális tevékenységekben való részvétel közvetlen hatással van a polgárok jólétére és a társadalmi befogadásra. A kulturális és kreatív ágazatok erősítik az identitást, a demokrácia és a közösségi részvétel társadalmi értékeit. A kultúra hatalmas lehetőséget rejt magában, hogy erősítse az európai összetartozás érzését, ahol a sokszínűség értéket jelent. Ez alapvető fontosságú az ellenálló képesség, a társadalmi hozzáférés, a társadalmi kohézió, a radikalizálódás elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése, valamint az európai politikai bizonytalanságok leküzdése és az egység iránti igény megvalósítása érdekében.

Az EIT kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT-je megteremti a hálózati lehetőségeket, az együttműködést, a közös alkotást és a tudásátadást az oktatás, a kutatás és az üzleti élet között a kulturális és kreatív ágazatokon belül, valamint a társadalom és a gazdaság más ágazatai irányában. Elő fogja segíteni az alulról felfelé és felülről lefelé irányuló kezdeményezéseket regionális, nemzeti és uniós szinten egyaránt. Ki fogja alakítani az innovatív ökoszisztémákban megalakuló új vállalkozások létrehozásához és növekedéséhez szükséges keretfeltételeket. A program számos tudományterülettel (köztük a művészetekkel, a bölcsészettudományokkal, az üzleti világgal, a társadalomtudományokkal és az alkalmazott természettudományokkal) foglalkozó kutatóknak és diáknak, valamint a kulturális és kreatív ágazatokban és más ágazatokban tevékenykedő vállalkozóknak olyan ismereteket és készségeket nyújt majd, amelyekre innovatív megoldások megvalósítása és azok új üzleti lehetőségekké alakítása érdekében van szükség. Az innováció katalizátoraként lehetővé teszi továbbá a más gazdasági és ipari ágazatokkal való termékeny kölcsönhatást.

Szinergiák és kiegészítő jelleg meglévő kezdeményezésekkel

A kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT számos más uniós, valamint tagállami szintű kezdeményezést egészítene ki. Az uniós szinten várható főbb szinergiák a következők.

A kulturális és kreatív ágazatok területén működő TIT várhatóan szorosabb szinergiákat alakít ki az Európai horizont program és különösen az [Inkluzív és biztonságos társadalom] klasztert magában foglaló II. pillér keretében, valamint a Kulturális örökség és demokrácia beavatkozási területein megvalósuló megfelelő szakpolitikai kezdeményezésekkel. Egy jövőbeli TIT értékes horizontális inputokkal is szolgálhat a [Digitális technológia és ipar] klaszterben végrehajtandó különböző tevékenységek számára, különös tekintettel az olyan gyártási technológiákra, amelyek esetében az új termékek kifejlesztésének szükségessége nagymértékben támaszkodik a kulturális és kreatív ágazatokra. Ezenkívül az új TIT hatékonyan kiegészítheti az Európai horizont program más részeit, a meglévő EIT Digital nevű beavatkozást és más uniós programok, például az InvestEU, a Digitális Európa vagy a kohéziós politikai alapok keretében tervezett fellépéseket.

Az új Kreatív Európa program a kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT tevékenységei szempontjából bír majd igen nagy jelentőséggel. A program területeket és külön pályázati felhívásokat határoz meg, amelyek tükrözik az ágazat előtt álló említett kihívásokat (pl. a kreatív szakemberek szakmai készségei és foglalkoztatása, üzleti modellek stb.), továbbá szoros szinergiák és komplementaritások kialakítására van szükség. Az InvestEU keretében és a kulturális és kreatív ágazatok korlátozott finanszírozáshoz jutásának összefüggésében szinergiák várhatók a kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszközével, amely pénzügyi mechanizmus a pénzügyi közvetítők számára nyújtott biztosítékok révén járul hozzá a kulturális és kreatív projektek növekedéséhez.

Az ipari modernizációt célzó intelligens szakosodási stratégia (S3) platform számos olyan kutatási és innovációs stratégiát határozott meg, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokra összpontosítanak és a vállalkozói szemléletű szereplők széles körének bevonása révén új kapcsolatokat térképeznek fel a helyi eszközök, a potenciális piacok és a társadalmi kihívások között. Az S3 stratégia egyik fő célja a kutatási szervezetek, vállalkozások és hatóságok közötti új partnerségek előmozdítása, ami új együttműködési platformok létrehozását teszi szükségessé.

Összegzés

Az EIT kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT-je nagyon alkalmas a fent ismertetett főbb gazdasági és társadalmi kihívások kezelésére. A kreativitás az innováció egyik fő motorja, és a kulturális és kreatív iparágakkal foglalkozó TIT képes felszabadítani a kultúraalapú kreativitásban rejlő lehetőségeket, valamint elősegíteni Európa versenyképességének és intelligens növekedésének megerősítését.

Az EIT kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó TIT-je:

- csökkenteni fogja a kulturális és kreatív ágazatok innovációs széttagoltságát olyan innovációs ökoszisztémák létrehozásának előmozdításával, amelyek helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten fogják összekapcsolni a különböző ágazatokban és tudományágakban tevékenykedő szereplőket és hálózatokat,
- képzést biztosít a kulturális és kreatív ágazatokban dolgozó újitók következő generációja számára azáltal, hogy felvértézi őket a gyorsan változó környezetben való boldoguláshoz szükséges vállalkozói és technikai készségekkel,
- olyan megfelelő keretfeltételek kialakítását segíti elő, amelyekkel az ötletek új technológiai fejlesztésekbe és társadalmi innovációkba ültethetők át, amelyek javítják az életminőséget és az uniós polgárok javát szolgálják,
- a kulturális és kreatív ágazatokban új vállalkozások létrehozását és fejlesztését mozdítja elő beruházások és az üzleti szféra hosszú távú kötelezettségvállalásainak mozgósítása révén,
- szinergiákat alakít ki a meglévő TIT-ekkel, valamint más európai partnerségekkel, programokkal és kezdeményezésekkel a kulturális és kreatív ágazatokon túl a gazdaság más ágazataiban megvalósuló innováció ösztönzésére,
- az európai kreativitás és kulturális sokszínűség kiaknázása révén megerősíti az Unió globális szereplőként betöltött pozícióját a kulturális és kreatív ágazatokban.